

Peru går till val igen

Snart avslutas mandatperioden för den avsatte peruanske presidenten Pedro Castillo, den senaste av de åtta valda ledare som ? antingen genom val eller som ersättare ? innehaft presidentposten under de senaste åtta åren. På söndag öppnas vallokaler igen med ett urval av 35 kandidater, där den som ligger bäst till inte når upp till 20 procent av väljarnas stöd.

En sådan spridning kan ses som ett resultat av den splittring som orsakats av instabiliteten och, förmodligen, av den brist på förtroende som uppstått efter så många edsavläggelser och avsatta ledare.

Fyra år efter Castillos avsättning, anklagad för att ha velat stänga kongressen och genomföra en kupp när det i själva verket var han som var offer för en lagstiftande församling som inte lät honom regera, har presidentposten fortsatt att ligga i parlamentets händer. Analytiker menar att det varit ett missbruk av *vacancia*? från kongressens sida: en juridisk konstruktion som tillåter denna församling att ?suspendera? och avsätta statschefer, om den anser att de är ?oförmögna? att regera, moraliskt eller av andra skäl.

På samma sätt fullföljde inte heller Pedro Pablo Kuczynski sin mandatperiod 2018; och så avsattes Martín Vizcarra, som utsetts att avsluta den förstnämndes mandatperiod i egenskap av dåvarande talman i kongressen.

Under samma omständigheter följde Manuel Merino, som inte hann sitta i 72 timmar på posten på grund av folkliga protester som motsatte sig Vizcarras avsättning och det sätt på vilket Merino slog ner demonstrationerna, och Francisco Sagasti, som fullföljde mandatet och ledde landet med stabilitet fram till valet då Castillo valdes, den första läraren och bonden som kom till presidentpalatset, och den första peruanska statschefen på många decennier som försökte sig på en progressiv regering.

Efter honom utfärdades ytterligare ?avsättningar? från lagstiftande församlingen som ledde till andra icke valda presidenter och ?ersättare?.

Dina Boluarte, före detta vicepresident till den avsatte läraren, som lyckades hålla sig kvar vid makten i nästan tre år trots upprepade krav från folket om förtida val och hennes därpå följande dramatiska popularitetsfall. Hon avsattes slutligen också från sitt ämbete, på grund av korruption i samband med en skandal kring hennes påstådda innehav av Rolex-klockor, i vad som av vissa har kallats Rolexgate.

Med vissa ?brister?, enligt beskrivningar i nyhetsrapporter som då tog upp hennes biografi, blev det José Jerís tur att svära trohet till fosterlandet, då han stod i spetsen för den lagstiftande församlingen.

Han klarade sig bara åtta månader som landets högste ledare, en period präglad av flera skandaler, varav den senaste var kopplad till ett påstått hemligt möte ? då det sägs ha ägt rum på en restaurang och att han kom dit försedd med huva ? med påstådda affärsmän från Kina.

Efter hans avsättning till följd av flera misstroendeförklaringar efterträddes han av José María Balcázar, den som fick flest röster i kongressen bland flera kandidater, som ska sitta kvar till juli, då han överlämnar makten till den person som väljs i valet på söndag.

Med en sådan turbulent i landets högsta ämbete verkar det inte särskilt troligt att någon de trettio kandidater som fyller båda sidorna av valsedeln, kommer att få absolut majoritet, eller ens en stabil majoritet, medan osäkerheten når den ?massiva? siffran 30 procent i opinionsundersökningarna.

Det är inte heller förvånande att en långvarig extremhögerkandidat som Keiko Fujimori (Fuerza Popular, dotter till Alberto Fujimori) ligger på första plats i olika opinionsundersökningar med ett stöd på omkring 18,1 procent, och på tredje plats, i kamp om andraplatsen, den likaledes högerorienterade Rafael López Aliaga (Renovación Popular) med 10,3 procent, som nu enligt olika opinionsundersökningar ligger efter med en marginal på mellan två procentenheter och fem tiondelar, efter komikern Carlos Álvarez (Fuerza para Todos).

På fjärde plats kommer den vänsterorienterade kandidaten Roberto Sánchez från Juntos por el Perú, med knappt drygt fem procent.

Allt detta tyder på att söndagens val endast kommer att fungera som ett ?förval? inför den andra och avgörande omgången den 6 juni, där de två kandidaterna med flest röster kommer att ställas mot varandra, oavsett hur många röster de får den 12 april.

Marina Menéndez Quintero, Juventud Rebelde 260408 / cv

Perú elige de nuevo

